

S SEJ IZVRŠNEGA SVETA

O zadrževalnikih proti poplavam Gradašnice

Področje Ljubljane – predvsem Ljubljanskega barja je zaradi svoje specifičnosti (talnica, kraški pritoki, barjanska tla...) potencialno ogroženo s poplavami. Gre za 16 tisoč ha poplavnih površin barja, hkrati pa je celotno področje izpostavljeno tudi pojavom takoiimenovanih stoletnih voda. Za področje Ljubljane so kritične takoiimenovane padavine močne intenzitete, za barjansko področje pa dolgotrajne padavine. Kako se temu zoperstaviti ali bolje povedano kako že v kali preprečevati naravno stihijo voda? Ta vprašanja že vrsto let proučujejo številni strokovnjaki. Izdelanih in predlaganih je vrsto variant in predlogov – od akumulacije planinskega jezera do izgradnje zadrževalnikov in pritokih ljubljanske do Golovškega predora in še bi lahko naštevali.

Občinski izvršni svet je obravnaval opredelitev namenske rabe prostora za gradnjo zadrževalnikov na povodju Gradašnice. Poplave na mestnem delu občine, ki jih povzročata Gradašnica in Mali graben je namreč možno preprečevati le z zadrževanjem visokih voda v povodju Gradašnice. Vodno gospodarsko podjetje Hidrotehnik – TOZD Hidroinženiring je v sodelovanju z območno vodno skupnostjo Ljubljana – Sava predlagal dve možni rešitvi pri opredelitvi prostora za izgradnjo zadrževalnikov. Prvi predlog predvideva izgradnjo pregrade v zoženem delu doline Gradašnice nad sotočjem v Žerovnikovem grabnu. Z ozirom na učinkovitost bi bila ta lokacija ugodna. Posledice takšnega posega bi bile potopitev naselja Hrašenice (16 hiš in 20 gospodarskih poslopj) predstavitev ceste in delno visoko napetostnega daljnovoda.

Rešitev, ki jo predvideva drugi predlog – fazna izgradnja dveh zadrževalnikov – najprej »Velika voda« nad sotočjem Velike vode z Mačkovičim grabnom (ni objektivo, prestavitve ceste in delno daljnovoda) – nato pa še zadrževalnik Šujca na Gradašnici, pa je po ocenah manj »boleča« kar se tiče poseganja v prostor in iz

tega ozira tudi finančno ugodnejša. Zadrževalnik Velika voda bi zajel 4 milijone kubičnih metrov vode, zgrajena pa bi bila 38 metrska betonska pregrada, zadrževalnik na Šujci (6 do 8 metrska suha pregrada) pa bi učinkovala predvsem v kritičnih konicah.

V razpravi, sodeloval je tudi predstavnik KS Polhov Gradec, je izvršni svet podprl drugi predlog (to je tudi predlog VPG Hidroinženiringa), saj smatra, da je ta bolj šmoteren, omogoča pa tudi energetsko izrabo tega območja, zato naj se izgradnja takega objekta tudi predvidi. Izgradnjo teh zadrževalnikov je potrebno vnesti v srednjeročne in dolgoročne planske dokumente, tako na področju izrabe prostora kot tudi energetskih elementov.

O stanovanjskem planu za leto 1985

Omenjeni plan stanovanjskega gospodarstva – dokument na 85 straneh je nedvomno zahteval od članov izvršnega sveta temeljito presojo.

Na območju naše občine je v gradnji 412 stanovanj v bločni gradnji in 52 v individualni družbeno usmerjeni gradnji, v tem letu pa bo stekla gradnja še 457 enot v bločnem delu in 126 v individualni družbeno usmerjeni gradnji. Po planu in predvidevanjih bo letos zgrajen bločni del E1 v Trnovem, B2 Žičnica, na Igu VS 236 (AB), pričeta bo gradnja dveh objektov na Igu, enega v Žičnici, v S6 na Viču, na Grbi se bo pričela nizka bločna gradnja, nadaljevala se bo gradnja na Jurčkovi poti, pa še nekaj stanovanjskih enot na Brdu in v Murglah bo v gradnji. Lokacija za bločni del A1 Žičnica pa zahteva glede na dolgoročno zasnovano tramvajsko progono ponovno in celovito urbanistično preverko. Z izjemo tega primera in pa v primeru stanovanjske zadruge SCT na Jurčkovi poti (gre za takoiimenovano preobraženo gradnjo – iz individualne v tržno usmerjeno gradnjo) realizacija občinskega stanovanjskega plana za tekoče leto ne bi smela biti ogrožena.

Ob tem je bil podan tudi zanimiv podatek, da povprečna stanovanjska površina pada, kar pomeni, da bo v prihodnosti potrebno več pozornosti nameniti racionalnim in funkcionalnim zasnovam stanovanj.

Kot vemo je za izvajanje strokovnih nalog in opravil na posameznih področjih stanovanjskega gospodarstva zadolžen Zavod za izgradnjo Ljubljane, ki pa bi za ceno svojih storitev želel v tem letu preiti na zagotavljanje sredstev preko svobodne menjave dela. To pa pomeni znatno povečanje. Izvršni svet je zato menil, da navedenih relativnih povečanj ne more sprejeti, saj zanje ni pravzaprav nobenih ustreznih obrazložitvev in nenasvezadnje tudi ni podano, kaj naj bi pričakovalci stanovanj na osnovi tega dobili več. Dejansko je namreč za poslovanje predvideno 4,7 odstotkov (stroški ZIL) kar pomeni podražitev za 250 odstotkov – to pa je po mnenju izvršnega sveta nesprejemljivo.

Precej besed so člani izvršnega sveta namenili tudi planom in realizaciji prenove, saj jih plan slabo prikazuje, pa tudi sicer so zadeve na tem področju precej neuskajane. Zelo malo pa je v planu danega poudarka področju odpravljanja stanovanj VI. in VII. kategorije. Postavljeno je bilo tudi vprašanje ali v ta plan sodi res samo družbeno usmerjena gradnja, ali ne sodijo sem vendarle tudi ostale gradnje. Z zahtevom, da se preveri realnost tega plana ter z navedenimi pripombami je izvršni svet ta plan podprl.

O DELU IN NAČRTIH KMETIJSKO ZEMLJIŠKIH SKUPNOSTI

Lani skoraj 80 odstotno izpolnjen plan

Za lansko leto si je občinsko kmetijsko skupnost (v nadaljevanju KZS) zastavila plan takšne ali drugačne izboljšave zemljišč na 937 ha. Opravljena pa so bila na 735 ha. Čemu neizpolnitev zastavljenega? V celoti niso bila dela izvršena zaradi zakasnitve del v kompleksih Dobravice in Horjula pri izdelavi projekta odnosno zagotavljanja sredstev za ta dva zahtevna objekta. Pa naj natejemo kaj vse je bilo opravljeno: na barju je bilo očiščenih 410 km jarkov (stem so bili izboljšani pogoji na približno 400 ha zemljišč), v horjulski dolini je bila melioracija opravljena na 111 ha, izdelan je projekt in zagotovljen večji del sredstev za melioracijo na področju Iga na površini 315 ha, na območju Velikih Lašč je bil opravljen izkop terciarnih jarkov na 20 ha, Ljubljanske mlekarne so na več kot 50 ha opra-

vile izboljšavo zemlje, v hribovitih predelih občine je bilo izboljšanih 85 ha zemljišč, urejenih pašnikov je bilo na območju Velikih Lašč na 45 ha... V pretečenem letu pa je KZS opravila tudi pomembno nalogo pri pripravi sprememb in dopolnitev prostorskega dela družbenega plana občine, ki je bil na občinski skupščini tudi sprejet.

Lani je bilo v skladu kmetijskih zemljišč prenešenih 457 ha zemljišč, neprenešenih ostaja še 80 ha zemljišč takoiimenovanega splošnega ljudskega premoženja, kar je v programu za prvo polovico tega leta. Še to. Lani je KZS obravnala 545 zadev, nerešenih pa je bilo le 21.

In kakšen je letošnji program? **KZ Ljubljana** načrtuje hidromelioracijo in komasacije na 315 ha zemljišč v k. o. Pijava gorica in k. o. Dobrova, pričetek hidromelioracij na območju A kompleksa Horjul in agromelioracije na območju Babne gore, **KZ Velike Lašče** načrtuje na Lužarjih in v Karlovici na površini 25 ha agromelioracije, Ljubljanske mlekarne – **TOZD Posestva** pa manjše hidromelioracije, na območju Kozarij (10 ha) ter agromelioracije na Brestu in na Gmajnicah (50 ha) KZS bo pri delih teh investitorjev sodelovala finančno v okviru možnosti, predvsem pa s plačilom projektov. Skupaj s proizvodnimi skupnostmi na Barju bo nadaljevala z vzdrževanjem terciarne odvodne mreže, v hribovitih predelu pa z urejevanjem odvodne mreže, v hribovitih predelu pa z urejevanjem zastopov na zemljišču oziroma krčanjem zarasti na nekdanjih kmetijskih površinah.

Letos naj bi se na poslovnem skladu – za izboljšavo zemljišč zbralo 15,4 milijona dinarjev, ki bodo namensko trošena za načrtovani program.

O zemljišču za Knjižnico Prežihov Voranc

Izvršni svet je sklenil, da se knjižnici Prežihov Voranc, ki sedaj posluje v skrajno neprimernih prostorih na Vrhovnikovi ulici, izvenstečajno dodeli stavbno zemljišče ob Jadranski ulici za novogradnjo. Seveda pa bo ob tem predhodno potrebno še preveriti, ali je omenjeno zemljišče s programom tramvajске proge okrnjeno do take mere, da gradnja knjižnice ne bi bila mogoča.

PROBLEMATIKA KURILNIŠKIH ODBOROV V KOLEZIJAH IN MURGLAH
Mrzla zima in visoke cene mazuta »navijajo« cene ogrevanja!

Na širšem območju krajevnih skupnosti Kolezija in Murgle je vrsto let delujejo skupne kurilnice, ki jih upravljajo kurilniški odbori. Že v začetku njihovega obratovanja je bil kot energetski vir sprejet mazut. V tistih časih daleč najekonomičnejši vir, pa tudi glede onesnaženosti okolja dokaj sprejemljiv. Ob tem je treba zabeležiti tudi to, da so bili v začetku stroški obratovanja razmeroma znosni.

Z leti pa so se pojavile prve težave od zastarelih kotlovnih, težav pri plačevanju kurjačev, daleč najbolj zaskrbiljujoč pa je skokovit porast cen mazuta, ki v dani situaciji domala diktira ceno ogrevanja. V potrditev naj navedemo podatek – v kurilni sezoni 1984/85 so se obratovalni stroški v Murglah I. faza povišali tako, da cena ogrevanja že presega plačilne zmogljivosti velikega dela prebivalstva. S 1. januarjem se je povišala akontacija od 60 na 100 din na kvadratni meter. Napravili so celo podroben izračun, ki ponazarja, da se je mazut v petih letih in pol 16-kratno podražil, cena ogrevanja pa se je podvojila sedemkratno. To pomeni, da so kurilni odbori v tem obdobju vložili vrsto prizadevanj in naporov pri iskanju in uveljavljanju vseh notranjih rezerv, vendar vsemu temu navkljub se je akontacija s 1. januarjem morala zvišati Mazut predstavlja ob tem kar 86,9 odstotka vseh stroškov.

Vsemu temu je letos botrovala tudi huda in ostra zima nizkih temperatur, kar je imelo za posledico 24-urno neprekinjeno obratovanje s tem pa tudi večjo porabo mazuta. In tu je še inflacija, ki je praktično izničila vrednost lastnih obratnih sredstev, ki so bila ustvarjena v prejšnjih kulturnih sezonah. V ničemer drugačna ni situacija v kolezijskih kurilnicah.

Posledice pa so tu. Nastal je že socialni problem, ki prerašča v socialnopolitičnega. Precej stanovalcev, ki so praktično domala odvisni od takšnega načina ogrevanja (v stavbah ni dimnikov, ni deponij za drugačen energetski vir), enostavno ne zmorejo plačevanja tako visokih stroškov.

O tem kako razrešiti ta problem so stekle razprave v okviru organizacij SZDL v obeh krajevnih skupnostih. Problem je bil še posebej izpostavljen na svetu za stanovanjska in komunalna vprašanja pri OK SZDL. 13. februarja pa je v okviru občinske organizacije SZDL stekla razprava o celotnem kompleksu vprašanj delovanja kurilniških odborov v teh dveh KS in o tem, kako pristopiti k razreševanju tega perečega problema.

Nedvomno velja tudi v prihodnje zasledovati enotno opredelitev, vzrajati na skupnih kurilnicah, saj bi ob eventualnem prehodu na individualna kurišča (kjer je sploh mogoče) prej ali slej zaznala visoko stopnjo onesnaženosti predela, ki sicer predstavlja za že tako slabo ljubljansko ozračje oazo boljšega zraka. Na vprašanja o tem, da bi kurilnice prevzel KEL (cena kvadratnega metra v soseskah, ki jih oskrbuje KEL je skoraj za slabo polovico manjša) ni bilo spodbudnih odgovorov vsaj za

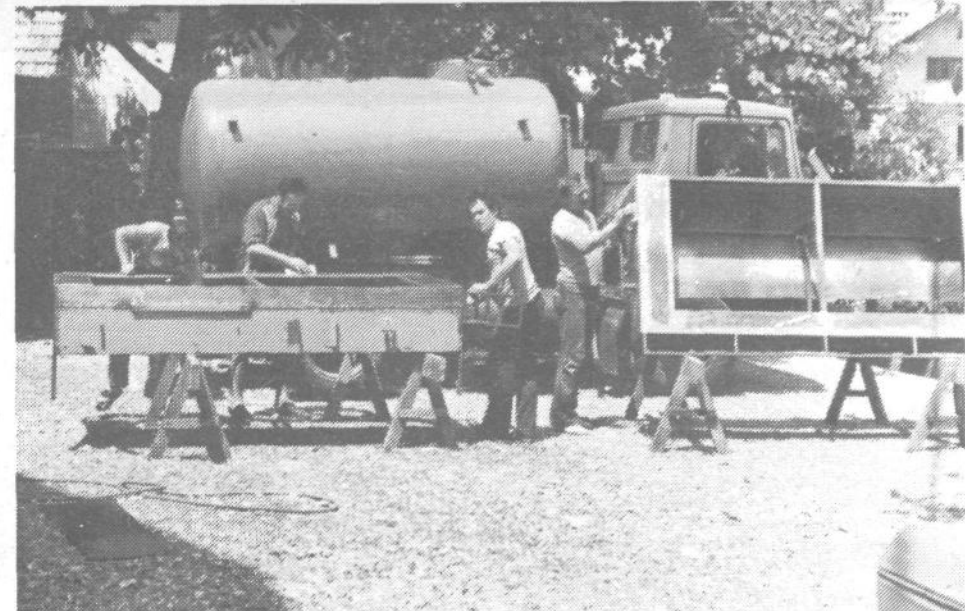
razrešitev problema v krajšem obdobju. Ob sicer povišanih stanarinih stanovanjske institucije najbrž ne bi mogli v celoti kriti stroške morebitnih priključkov na plinsko ogrevanje. Slednje sicer predstavlja realno možnost za ogrevanje v prihodnosti, saj je vrsta primarnih vodov plinskega omrežja že vzpostavljena, potrebno pa je temeljito preučiti prehod na takšno ogrevanje z vseh zornih vidikov.

Zaključek te razprave je bil zatorej, da se v mesecu dni pripravi natančna analiza problemov z izdelavo natančnih

finančnih konstrukcij, ki jo pripravijo kurilniški odbori obeh KS, Ljubljanska skupnost za energetiko in stanovanjsko podjetje Ljubljana. Le na osnovi takšne analize bo moč poiskati konkretne rešitve in k njim tudi pristopiti, nekaj problemov pa je tudi takšnih, ki jih bo treba nujno razrešiti in jih plansko zastaviti že do naslednje kurilne sezone.

Še to. Ponovno je bilo izpostavljeno tudi statusno vprašanje kurilnih odborov. Z ozirom na veljavno zakonodajo ti ne morejo biti pravna oseba, saj pravno osebo predstavljajo skupnosti stanovalcev in zatorej lahko le-ti vodijo tudi kurilne odbore. Samoupravno organiziranost bo torej potrebno izpeljati tudi na tem področju.

Gasilci pri udarnem delu. Cisterni za polivanje cest so dodali omarice za gasilsko opremo, cisterno prepleksali in dobili sodobno gasilsko avtociSterno.

IZ IGA Prihranili 200 starih milijonov

Požarni sektor Ig šteje 12 gasilskih društev, namenili pa smo se napisati nekaj besed o gasilskem društvu Iška vas, ki zaseda vidno mesto v tem sektorju, saj je ta KS s pridobitvijo novih prostorov in s svojo aktivnostjo dosegla, da se ji zaupa boljša tehnična oprema.

Ko so Iškavarci dobili svoje nove prostore, so se tudi člani gasilskega društva angažirali s prostovoljnimi delom, z denarnimi in materialnimi sredstvi. Občinski SIS za požarno varnost jim je leta 1983 dal toliko sredstev, da so lahko kupili komunalno cisterno za polivanje cest. To so z inovacijsko zamislili in z prostovoljnimi delom predelali v sodobno gasilsko avtociSterno, ki bi jih drugače veliko več stala. Tudi gasilski kombi je bil potreben prenove, saj je po dvanajstih letih komajda še služil svojemu namenu. Vodstvo gasilskega društva se je ponovno odločilo, da s prostovoljnimi delom obnovi avtomobil. Na pomoč sta priskočila še obrtnika Jože in Zmago Škulj, ki sta odstopila za delo svoje delavnice.

Tako so strokovno usposobljeni krajanji – gasilci žrtvovali več kot tisoč ur prostovoljnega dela, s tem pa so društvu prihranili dvesto starih milijonov.

S svojo tehnično opremo so gasilci lahko zadovoljni. Zavedajo pa se, da je zato potrebno še bolj skrbeti za izobraževanje in izpopolnjevanje svojih članov, ki naj bi potem boljše znali delati z opremo in se znajti v primeru požara.

Člani gasilskega društva sodelujejo na vseh sektorskih

vajah, na predavanjih, skrbijo tudi za preventivno požarno dejavnost. Na različnih tekmovanjih so vedno zasedli dobra mesta, tako člani, članice in pionirji. Lani so bili tudi uspešni organizatorji občinskega gasilskega tekmovanja.

Prav zato ni bojzani, da njihova tehnična oprema in pridobljena strokovnost ne bosta izkoriščena. Gasilci so že večkrat intervenirali na požarih in ob sušnih obdobjih, ko je zmanjkalo pitne vode. Sodelujejo tudi s civilno zaščito, usposablajo njihove člane in skrbijo, da ob izrednih razmerah ne bi bilo presenečenj.

D. ERHATIC

Zdravstvena postaja Horjul poslej v lepših prostorih

Z obnovitvijo zbozdravstvene in splošne ambulante v Horjulu se je slednjic tudi zdravstvo pridružio tistim panogam v kraju, ki se vse bolj ozirajo po temeljitiji modernizaciji.

Obnova, ki jo je financiral Zdravstveni dom Vič in so jo večstransko podprle vse delovne organizacije v kraju ter sami krajanji, vključuje predvsem higiensko boljše ureditve (že obstoječih) prostorov, pridobili pa so tudi prostor za garderobo, ki jo bo koristilo zdravstveno osebje. Pri tem gre nedvomno precej zaslug tudi stomatologinji dr. Violandi Lavrenčič, ki si je nadvse prizadevala, da se dela opravijo v najkrajšem času, tako da zdravstvena služba sama pri tem ne bi preveč trpela.

»Z obnovitvijo teh prostorov je kraj brez dvoma veliko pridobil,« je pohvalil dobrodošle izboljšave Pavle Zdešar, predsednik sveta KS. »Prizadevali pa si bomo, da bo zdravstvo v kraju sčasoma dobilo še več prostorov in – če bo le mogoče – tudi svoj laboratorij, ki bo krajanoj prihranil veliko nepotrebnih poti.«

BRANKO VRHOVEC